Verslag van de openbare avondvergadering van de commissie Stad en Ruimte, gehouden op donderdag 3 december 2015 in de raadzaal te Utrecht.

Aanwezig: de voorzitter, mw. G. Bouazani (PvdA), de wethouder Leidsche Rijn, Openbare Ruimte en Groen, Grondzaken, Erfgoed en Monumenten, dhr. K. Geldof, de wethouder Economie, Citymarketing en Internationale Zaken, dhr. J. Kreijkamp, de leden, dhr. C. Bos (Stadsbelang Utrecht), dhr. M. Buijs (CDA), dhr. M. Eggermont (SP), mw. E. van Esch (PvdD), dhr. D. Gilissen (VVD), mw. M. Haage (PvdA), dhr. B. I□ik (PvdA), dhr. S. Menke (Student & Starter), mw. B. Paardekooper (GroenLinks), dhr. L. Roodenburg (D66), dhr. T. Schipper (SP), dhr. M. Sienot (D66) mw. J. Uringa (ChristenUnie), de commissiegriffier, dhr. F. Lith.
Voorts zijn aanwezig enkele medewerkers en enkele toehoorders op de tribune.

Afwezig: er zijn geen afwezigen gemeld

Verslag: mw. D. Muda

INHOUD VAN DIT VERSLAG pagina

1. Opening en mededelingen 1
2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten 1
3. Verslagen van de vergadering van de commissie Stad en Ruimte van 13, 14 en 15 oktober en 3 en 5 november 2015 1
4. Ingekomen stukken 1
5. Mogelijkheid tot het stellen van rondvraagpunten en vragen t.a.v. de toezeggingenlijst aan de portefeuillehouder(s) 1
20. Commissiebrief Scenario's bomen Europaweg 2
21. Commissiebrief Voortgang Motie Sluit dossier Galgenwaard 10
23. Beantwoording rondvraagpunten enz. wethouder Geldof 16

1. Opening en mededelingen

De voorzitter heropent de vergadering van de commissie Stad en Ruimte om 20.00 uur. Er zijn geen berichten van verhindering ontvangen en er zijn ook geen mededelingen.

2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten

De voorzitter loopt de agenda door. De agenda wordt vastgesteld.

3. Verslagen van de vergadering van de commissie Stad en Ruimte van 13, 14 en 15 oktober en 3 en 5 november 2015

De voorzitter concludeert dat de commissie instemt met de per e-mail voorgestelde wijzigingen. De verslagen worden vastgesteld met inachtneming van de wijzigingen.

4. Ingekomen stukken

De voorzitter deelt mee dat de raad een brief heeft ontvangen van de heer Van der Velde betreffende een omzettingsvergunning met betrekking tot de Brigittenstraat 17. Het voorstel is om deze brief ter afdoening in handen te stellen van het college. In de commissie van afgelopen dinsdag is al afgesproken dat de commissie van de afdoening in kennis gesteld wordt.

5. Mogelijkheid tot het stellen van rondvraagpunten en vragen t.a.v. de toezeggingenlijst aan de portefeuillehouder(s)

De voorzitter geeft gelegenheid tot het stellen van vragen aan wethouder Geldof.

- **Golfclub De Haar**

Mevrouw Paardekooper (GroenLinks) heeft een vraag over de uitbreiding van de golfbaan. GroenLinks vraagt of de wethouder in overleg met de golfclub het verzoek mee wil nemen om samen met Natuurmomenten te proberen het ecologisch karakter van het bos zo veel mogelijk te behouden.

Zowel de golfclub als Natuurmonumenten is hiertoe bereid. GroenLinks zou het op prijs stellen als dit punt in de planning zou worden meegenomen.

Mevrouw Van Esch (PvdD) voegt daaraan toe dat de Partij voor de Dieren nog niet zo tevreden is over de fases, zoals genoemd in de brief van de golfclub van 23 november 2015. Spreekster vraagt of het college bereid is op de uitnodiging van de golfclub in te gaan om de fases te bespreken en of het college bereid is om zijn visie op de fases te delen met de raad, zodat de raad daarop kan reageren voordat er een handtekening gezet wordt onder de definitieve plannen. Zij vraagt tot slot of de wethouder weet wanneer de definitieve plannen aan de gemeente zullen worden gestuurd.

- **Gezondheidscentrum Rijnhuizenlaan**

De heer I□ik (PvdA) brengt in herinnering dat er voor 1 januari 2015 een plan voorgelegd zou worden aan de raad. Dat is echter nog steeds niet gebeurd. Inmiddels heeft een van de partijen zich teruggetrokken. De PvdA is benieuwd naar de stand van zaken en de economische uitvoerbaarheid van het project. De PvdA vraagt het college om te antwoorden in een commissiebrief.

De heer Schipper (SP) is ook benieuwd naar de voortgang van het project. Hij heeft begrepen dat er wel enige voortgang is. Hij wil graag bevestigd krijgen dat de wethouder zal handelen in lijn met het besluit van de gemeenteraad over het programma van eisen.

- **Behandeling bomenproblematiek**

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) verzoekt het college te zoeken naar een werkzaam model om over bomen te praten, zodat bespreking van het onderwerp bomen beperkt kan worden tot een of twee keer jaar.

20. Commissiebrief Scenario's bomen Europaweg

De heer **Gilissen** (VVD) stelt voor om het debat over de bomen aan de Europaweg uit te stellen tot na de uitspraak van de lopende rechtszaak naar aanleiding van de vergunningaanvraag. De uitspraak zal over twee weken gedaan worden. De VVD vindt het niet verstandig om een politiek debat te voeren tijdens een lopende rechtsgang.

De heer Eggermont (SP) is het eens met de redenering van de heer Gilissen en steunt het voorstel.

De heer I□ik (PvdA) wil het voorstel steunen onder de voorwaarde dat er geen enkele kap plaatsvindt tijdens de procedure.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) kent het geschil en de bezwaren niet en wil daarom nu over de bomen aan de Europaweg praten.

De voorzitter constateert dat de vier agenderende partijen aan het woord geweest zijn. Zij vraagt de andere fracties te reageren op het voorstel van de VVD.

Mevrouw Uringa (ChristenUnie) is het eens met de redenering van de heer Gilissen maar wat de ChristenUnie betreft staat niets bespreking van de scenario's van de wethouder in de weg.

De heer Sienot (D66) kan het voorstel van de VVD volgen maar wat hem betreft is er geen enkel bezwaar tegen de bespreking van de scenario's van de wethouder, temeer omdat de rechter geen uitspraak gaat doen over het gewenste scenario.

Mevrouw Paardekooper (GroenLinks) sluit zich aan bij de woorden van de ChristenUnie en D66.

Wethouder Geldof heeft begrepen dat de uitspraak in de beroepsprocedure tegen de kapvergunning pas verwacht wordt over ongeveer zes weken. Hij heeft in zijn brief in afwijking op het Bomenbeleid voorkeur uitgesproken voor scenario 2. Hij heeft ook al gezegd dat er geen bomen worden gekapt zonder voorafgaand overleg met de raad. Hij gaat ook nog met de bewoners overleggen.

De voorzitter concludeert dat de agenderende partijen voorkeur hebben om de commissiebrief nu wel te bespreken. Zij geeft het woord aan de ChristenUnie.

Mevrouw Uringa (ChristenUnie) doet haar inbreng mede namens de PvdD en GroenLinks en namens een heleboel mensen uit de wijk en 96 bomen die niet zelf kunnen spreken. Het is niet de intentie van deze partijen om over iedere kapvergunning te debatteren maar 96 bomen zijn er veel en daarom waardevol voor een straat en een buurt. Gebrek aan communicatie gaf voortdurend verwarring over cijfers, wat leidde tot gebrek aan vertrouwen. Spreekster bedankt voor de brief met uitleg van 1 december 2015, waarin ook wordt toegegeven dat de digitale bomenkaart niet actueel was op het moment dat zo veel mensen er een beroep op deden. Zij vraagt om de toezegging van de wethouder dat bij iedere kapvergunning ook de digitale bomenkaart voor de betreffende boom of bomen actueel is.
De ChristenUnie, de Partij voor de Dieren en GroenLinks vinden dat de scenario's niet langer aan de orde zijn als alternatief voor de kap van de hele bomenrij. Het wekt de indruk van een compromis, terwijl dat niet het geval is. Deze fracties willen recht doen aan de feiten. Het argument 'werk met werk maken' geldt niet meer want het fietspad is al aangelegd. De fracties willen de bomenrij beoordelen op veiligheid, onderhoud en gezondheid, conform de Bomennota uit 2009. Geen van de scenario's doet daaraan recht. Genoemde fracties kunnen dan ook niet instemmen met het standpunt van de wethouder over de toekomstverwachting van de bomen. Als de wethouder blijft uitgaan van de gemiddelde levensduur van bomen in de stad (veertig tot vijftig jaar), dan wordt daarmee alle moeite tenietgedaan om bomen langer gezond te houden. Genoemde fracties willen zich baseren op de conditie van iedere boom afzonderlijk. Deze fracties stellen het volgende voor:

- Als er bewijslast en consensus is over veiligheid of overlast van enkele bomen, dan kan dat een reden zijn voor kap.
- De wilgen hebben een slechtere conditie dan de populieren. Bovendien geeft het continue knotten niet de uitstraling die de bewoners graag willen. Als deze bomen worden gekapt, dan pleiten eerdergenoemde fracties ervoor om deze snel te vervangen door bomen van ongeveer tien jaar oud. Spreekster vraagt of de bereidwilligheid die blijkt uit de brief van de wethouder, gezien mag worden als een harde toezegging voor de bomen op de Europaweg.
- De toekomstverwachting van de populieren wordt betiteld als slecht tot matig maar het is niet duidelijk waarop die conclusie gebaseerd is. Eerder hebben ChristenUnie, Partij voor de Dieren en GroenLinks er al voor gepleit om iedere boom afzonderlijk te beoordelen. Wat deze fracties betreft is het niet noodzakelijk om de populieren te vellen, tenzij er sprake is van een onveilige situatie. Volgens de bomenexpert zou door het innemen van de kroon de veiligheid geborgd zijn. Spreekster vraagt of de wethouder bereid is om de bomen alleen op dit criterium te beoordelen en verder conform het bestaande bomenbeleid.

Tijdens de raadsinformatieavond bleek dat de buurt graag een gefaseerde herplant wil. Spreekster vraagt of de wethouder dat kan toezeggen. De Bomennota uit 2009 leidt vaak tot verwarring en vragen. De wethouder heeft al toegezegd dat deze nota in 2016 wordt herzien. Spreekster vraagt wanneer de raad een herziene nota kan verwachten.

De heer Eggermont (SP) begrijpt dat ChristenUnie, de Partij voor de Dieren en GroenLinks iedere boom afzonderlijk willen beoordelen. Voor herplant is echter altijd een groter stuk nodig, zodat een aantal jongere bomen neergezet kan worden. Als individuele bomen gekapt worden, ontstaan er dus gaten. Spreker vraagt of de genoemde fracties bereid zijn om een aantal bomen weg te halen, waardoor herplant wel mogelijk wordt.

Mevrouw Van Esch (PvdD) heeft deze vraag voorgelegd aan een bomenexpert. De bomenexpert zegt echter dat het geen enkel probleem is om verjonging op individuele basis toe te passen op de Europaweg. Spreekster ziet dan ook geen reden om meer bomen te vervangen dan nodig is.

Mevrouw Paardekooper (GroenLinks) voegt eraan toe dat er alvast begonnen kan worden, en dat dit ook wenselijk is, met herplant op de plekken waar gaten vallen.

De voorzitter vraagt de commissieleden om zich te beperken tot een politieke discussie en niet te diep in te gaan op de techniek van bomen planten.

De heer Gilissen (VVD) vraagt hoeveel bomen er volgens de bomenexpert, die de Partij voor de Dieren geraadpleegd heeft, per direct zouden moeten worden gekapt omdat deze een gevaar vormen.

Mevrouw Van Esch (PvdD) antwoordt dat er volgens haar adviseur geen enkele boom hoeft te worden gekapt.

De heer Gilissen (VVD) leest in de stukken dat een aantal bomen ziek is en in slechte staat is, terwijl hij nu van de Partij voor de Dieren hoort dat deze gewoon kunnen blijven staan. Hij vraagt wanneer een boom er zo slecht aan toe is dat ook de ChristenUnie, de Partij voor de Dieren en GroenLinks het hanteren van kap gerechtvaardigd vinden.

Mevrouw Uringa (ChristenUnie) antwoordt dat dat een twistpunt is. Voor de een is een levensverwachting van vijf jaar al voldoende reden voor kap maar het is het overwegen waard om die bomen te laten staan totdat zij doodgaan of zorgen voor een onveilige situatie.

De heer Gilissen (VVD) weet dat de levensverwachting van een aantal wilgen ronduit slecht is omdat zij zijn aangetast door de erg besmettelijke watermerkziekte. Het niet kappen van deze bomen heeft dus financiële gevolgen. Spreker vraagt hoeveel geld GroenLinks bijvoorbeeld elk jaar per boom zou willen besteden om de levensduur te verlengen.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) voegt eraan toe dat die watermerkziekte kan overslaan naar bijvoorbeeld het Maximapark met alle gevolgen van dien. Hij vraagt of ChristenUnie, Partij voor de Dieren en GroenLinks zicht hebben op dat risico en of zij het hebben meegewogen.

De heer I□ik (PvdA) sluit zich aan bij de vraag van de VVD. Wat hem betreft rijst ook de vraag waar de grens ligt voor deze drie partijen.

Mevrouw Paardekooper (GroenLinks) herinnert zich dezelfde discussie naar aanleiding van de bomen op de Oude Gracht. Wat haar betreft hangt het sterk af van de soort, de hoogte van de bomen maar ook van de plaats die zij innemen in het stedelijk landschap. De afweging heeft niet alleen te maken met geld en in dat verband kijkt GroenLinks dan ook uit naar de evaluatie van het bomenbeleid.

Mevrouw Van Esch (PvdD) wil een oeverloze discussie over de watermerkziekte voorkomen en stelt voor dat de commissie zich daarover goed laat informeren. Als een boom nog een levensverwachting van vijf tot tien jaar heeft, dan vormt hij op dit moment nog geen gevaar voor de omgeving. Zij vindt het dan ook niet nodig dat die bomen nu al gekapt worden. Bomen in Utrecht worden hoe dan ook beheerd en gesnoeid en de Europaweg is daarop geen uitzondering.

De heer Sienot (D66) heeft informatie gekregen van mevrouw Van Esch van de Bomenstichting. Daaruit heeft hij begrepen dat bomen met de watermerkziekte eigenlijk wel gekapt zouden moeten worden. Hij begrijpt uit haar beantwoording niet hoe de Partij voor de Dieren zou willen omgaan met bomen met de watermerkziekte.

De voorzitter vraagt de commissieleden om zich te beperken tot de voorgelegde scenario's.

De heer Eggermont (SP) begrijpt dat de beplanting belangrijk is voor de mensen die daar wonen. De experts van de gemeente zelf huldigen het standpunt dat herplant van één boom niet zinvol is omdat die door de schaduw van de andere bomen niet zal groeien. Hij legt nogmaals de vraag aan mevrouw Uringa voor of het dan niet verstandig is om meer ruimte te maken, zodat herplant wel mogelijk is.

Mevrouw Uringa (ChristenUnie) heeft tijdens de raadsinformatieavond begrepen dat er wel degelijk voor iedere gekapte boom herplant nodig is, het liefst zo snel mogelijk. Extra herplant ten koste van oudere bomen lijkt haar geen goed idee.

De heer Eggermont (SP) wil beplanting überhaupt mogelijk maken en voorkomen dat er gaten ontstaan. Hij zoekt naar een manier om die mooie bomenlaan zo snel mogelijk te herstellen.

Mevrouw Uringa (ChristenUnie) wil hetzelfde. Ook zij wil geen gaten en wil het liefst de bomenrij in stand houden door een gefaseerde aanpak. De ambtelijke ondersteuning geeft aan dat dat kan. Zij vraagt of de wethouder dat kan bevestigen. Zij benadrukt nogmaals dat het argument 'werk met werk maken' niet langer aan de orde is omdat het fietspad al is aangelegd. Daarom pleiten ChristenUnie, Partij voor de Dieren en GroenLinks ervoor om gewoon terug te gaan naar de Bomennota 2009. De gemeente heeft zelf experts die de bomen aan de Europaweg kunnen beoordelen. Deze fracties willen in ieder geval af van de scenario's omdat de context inmiddels totaal veranderd is.

De heer Buijs (CDA) hoort de Partij voor de Dieren zeggen dat de bomen nog wel even meekunnen maar uit de brief van de wethouder blijkt het tegendeel. Hij vraagt of de Partij voor de Dieren vindt dat de wethouder de raad niet juist informeert.

Mevrouw Van Esch (PvdD) constateert dat de Partij voor de Dieren het niet eens is met het standpunt van het college dat de conditie van de bomen zo slecht is dat nu al tot kap moet worden overgegaan. De watermerkziekte zal er waarschijnlijk wel toe leiden dat de bomen uiteindelijk gekapt moeten worden maar dat is op dit moment nog niet noodzakelijk.

De heer I□ik (PvdA) doet een ordevoorstel. Hij stelt de wethouder voor om binnen zes weken de Bomennota te actualiseren en de discussie daarna voort te zetten.

De voorzitter brengt in herinnering dat de commissie eerder vandaag naar aanleiding van een ordevoorstel besloten heeft de commissiebrief vandaag te behandelen. Bovendien heeft de heer Bos nog een rondvraag over hetzelfde onderwerp gesteld die straks beantwoord zal worden. Zij geeft de VVD het woord voor een interruptie op de bijdrage van mevrouw Uringa.

De heer Gilissen (VVD) bestrijdt de suggestie dat de bomen gekapt zouden moeten worden voor een fietspad. Het fietspad ligt er inmiddels en er is dus geen reden om het bestaande bomenbeleid niet toe te passen. Hij stelt voor om de zieke bomen, waarvoor een kapvergunning is aangevraagd, te kappen. Hij begrijpt niet waarom de bomen aan de Europaweg zo bijzonder zijn voor de drie agenderende partijen.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vindt het jammer dat de drie agenderende partijen de scenario's terzijde schuiven, terwijl naar zijn mening scenario 4 goed zou passen in het verlengde van hun voorstel. Hij zou graag een inhoudelijke reactie van deze partijen horen op de scenario's.

Mevrouw Uringa (ChristenUnie) heeft eerder in haar betoog aangegeven dat de context veranderd is en dat de scenario's daarom niet meer aan de orde zijn en dat er geen reden is om niet terug te gaan naar het Bomenbeleid uit 2009. De VVD en de SP bepleiten hetzelfde.

De heer Eggermont (SP) vindt haar constatering interessant want kappen maakt deel uit van het huidige bomenbeleid. Het zou dus kunnen dat de gemeentelijke bomenexperts besluiten de bomen te kappen vanwege de veiligheid, en wellicht zelfs meer bomen te kappen in verband met de herplanting.

De heer I□ik (PvdA) benadrukt dat de voorstellen van de wethouder zijn gebaseerd op het huidige bomenbeleid. Er is dus blijkbaar een verschil van mening tussen de drie agenderende partijen en de wethouder.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) heeft nog een laatste vraag die aansluit bij de vraag van de SP. Als er conform het Bomenbeleid meer bomen gekapt kunnen worden dan nu wordt voorgesteld, dan schieten de agenderende partijen hun doel voorbij.

Mevrouw Paardekooper (GroenLinks) is duidelijk geweest. Het Bomenbeleid betekent alleen kappen als de bomen echt ongezond zijn maar niet meer bomen kappen in verband met herplant.

Mevrouw Uringa (ChristenUnie) vraagt als slot van haar bijdrage of de wethouder bereid is om toe te zeggen dat hij het Bomenbeleid 2009 zal volgen en afstapt van zijn voornemen om 96 bomen te kappen.

De heer Sienot (D66) sluit zich aan bij de opmerking van mevrouw Uringa dat het argument 'werk met werk maken' achterhaald is met de aanleg van het fietspad. Hij vindt ook het argument over de levensduur niet sterk.

De heer Gilissen (VVD) bestrijdt dat het fietspad het enige argument was om de bomen te kappen. Het college had meer argumenten om de bomen te kappen.

De heer Sienot (D66) benadrukt dat het argument 'werk met werk maken' op de bewonersavond wel degelijk herhaaldelijk als belangrijk argument is genoemd.

De heer Gilissen (VVD) herhaalt dat de aanleg van het fietspad niet het enige argument van het college was.

De heer Sienot (D66) geeft de heer Gillissen gelijk maar herhaalt op zijn beurt dat het wel een belangrijk argument was om af te wijken van het bestaande beleid en over te gaan tot massale kap. D66 waardeert het werken met scenario's maar vraagt zich af waarom de bewoners er niet bij betrokken zijn, temeer omdat hun voorstel aannemelijk klinkt. D66 vindt het jammer dat de kennis van de bewoners niet benut is.
Scenario 4 is ook mogelijk zonder kandelaberen. Bomen worden niet beter van kandelaberen en bovendien zou het in de kosten schelen, waardoor scenario 4 (behouden wat er is) goedkoper wordt dan het gewenste scenario 2. Spreker denkt dat dit goed mogelijk is en zit daarmee op de lijn van de vorige sprekers.

De heer Eggermont (SP) vraagt hoe D66 aankijkt tegen de visie van de gemeente op herplant, dus niet op individuele basis maar meer jonge bomen tegelijk, om de mooie bomenlaan te herstellen.

De heer Sienot (D66) vindt dat een terechte vraag. Zieke bomen moeten gekapt worden en jonge aanplant moet de ruimte krijgen. Op veel plaatsen langs Europaweg gebeurt dat al maar op sommige plaatsen is dat niet mogelijk.

De heer Buijs (CDA) kan het betoog van de heer Sienot over kandelaberen volgen maar dat zou ook betekenen dat scenario 2 zonder kandelaberen mogelijk is en dus het goedkoopste scenario blijft.

De heer Sienot (D66) geeft hem gelijk. De bestaande bomen zouden dan echter niet behouden blijven en dat is wel het meest gewenst, ook door D66. Deze bomen geven de straat zijn specifieke karakter. Daarom heeft D66 een lichte voorkeur voor scenario 4.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) wil graag de mening horen van de heer Sienot over het behoud van de bomen als bijvoorbeeld zou blijken dat de watermerkziekte ook bomen in het Maximapark aantast.

De heer Sienot (D66) verschilt op dat punt van mening met mevrouw Van Esch. Bomen met de watermerkziekte zouden wat hem betreft gekapt mogen worden. Dat geldt ook voor de wilgen die in slechte staat verkeren. Dat zou bovendien veel ruimte opleveren voor herplant. Veiligheid gaat boven alles.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) begrijpt dat de heer Sienot vindt dat bomen met de watermerkziekte gekapt moeten worden.

De heer Sienot (D66) is het met de heer Bos eens dat besmetting moet worden voorkomen. Hij zou het oordeel over willen laten aan experts maar hij heeft zich wel laten vertellen dat de watermerkziekte een aannemelijke aanleiding is om bomen te vellen.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) concludeert dat de heer Sienot zou willen horen van de wethouder hoeveel bomen besmet zijn met de watermerkziekte en hoeveel er dus gekapt moeten worden.

De heer Sienot (D66) heeft gelezen dat 34 bomen besmet zijn met de watermerkziekte.

De voorzitter constateert dat de agenderende fracties het woord hebben gevoerd. Zij vraagt welke andere fracties nog een korte aanvulling daarop hebben.

De heer I□ik (PvdA) vraagt waarom de bewoners niet geïnformeerd zijn over het voornemen de bomen te kappen toen het college op 14 november 2014 een kapvergunning heeft aangevraagd. De PvdA en D66 hebben tijdens de raadsinformatieavond tegenstrijdigheden geconstateerd in de informatie van de ambtelijke ondersteuning. Spreker vraagt wat de wethouder daarvan vindt. Met betrekking tot de scenario's sluit hij zich aan bij de opmerkingen van D66.

De heer Eggermont (SP) verklaart dat de SP het nodig vindt dat zo snel mogelijk begonnen wordt met herplant op lege plekken. Volgens de scenario's is kandelaberen noodzakelijk voor de veiligheid.

Spreker zou bereid zijn af te zien van het kandelaberen maar dan moet de commissie wel vertrouwen hebben in de beoordeling daarvan. Tot slot vraagt hij wat er precies mogelijk is in het kader van herplant en of het klopt dat het handiger is om meerdere bomen tegelijk in een rij te vervangen.

Mevrouw Van Esch (PvdD) is benieuwd wat de heer Eggermont precies verstaat onder veiligheid. De bomen aan de Europaweg zijn afgelopen zomer gesnoeid en bijgewerkt en tot nu toe hebben de bomen stormen prima doorstaan.

De heer Eggermont (SP) kan daarop geen antwoord geven. Hij hoorde mevrouw Van Esch eerder zeggen dat raadsleden geen bomenexperts moeten willen zijn. Volgens het Bomenbeleid kunnen er bomen gekapt worden als de veiligheid in het geding is. Spreker wil graag vertrouwen kunnen uitspreken in de experts van de gemeente.

De heer Gilissen (VVD) denkt dat uit zijn interrupties wel duidelijk is geworden wat het standpunt van de VVD is. Hij voegt eraan toe dat in het Bomenbeleid niet staat dat de raad bepaalt welke boom wel of niet gekapt wordt. Hij heeft vertrouwen in de toepassing van het beleid. De VVD ziet geen enkele reden om van het bestaande beleid af te wijken, wat betekent dat zieke bomen gekapt worden.

Mevrouw Van Esch (PvdD) vraagt of zij uit de bijdrage van de VVD mag concluderen dat de VVD geen voorstander is van het kappen van de populieren.

De heer Sienot (D66) vraagt wat de heer Gilissen vindt van het feit dat de bewoners gepasseerd zijn bij het opstellen van de scenario's.

De heer Gilissen (VVD) antwoordt dat de wethouder al heeft toegegeven dat het verstandiger was geweest de bewoners er eerder bij te betrekken. Daarbij sluit hij zich aan.

De heer Sienot (D66) vindt het mooi dat de heer Gillissen zich daarbij aansluit maar het punt is dat de scenario's een nieuwe stap waren in het proces, waarbij bewoners betrokken hadden kunnen worden. D66 vindt het een gemiste kans dat dat niet gebeurd is.

De heer Gilissen (VVD) ziet in een brief van eergister ook het bewonersscenario netjes uitgewerkt. De VVD beaamt dat het verstandiger was geweest de bewoners te betrekken bij het voornemen om de bomen te kappen maar voor de discussie van vanavond liggen vier mooie scenario's met en doorrekening voor, inclusief een alternatief van de bewoners.
Spreker leest in de brief van de wethouder dat de toekomstverwachting van de helft van de populieren uitermate slecht is. Hij is geen bomenexpert maar kan zich wel voorstellen dat er goede redenen kunnen zijn om die bomen alsnog te kappen conform het Bomenbeleid dat uitgevoerd wordt door Stadswerken.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) verklaart dat Stadsbelang twijfelt. Enerzijds zijn de bomen beeldbepalend voor de straat maar anderzijds is dat beeld flink verstoord door grote gaten in de bomenrijen. De vraag is of een evenwichtig straatbeeld bereikt wordt door alleen nieuwe bomen aan te planten op de open plekken. Wat Stadsbelang betreft staat een evenwichtig straatbeeld voorop. Stadsbelang is voorstander van het uitvoeren van het Bomenbeleid maar pleit daarbij wel voor pragmatische aanpak en aandacht voor de financiële consequenties. Stadsbelang vindt dat de bomen uiteindelijk gekapt moeten worden, gefaseerd of niet.

De heer Sienot (D66) bespeurt een halve draai bij Stadsbelang want bij de behandeling van de programmabegroting vond Stadsbelang nog dat alle bomen zo snel mogelijk gekapt moesten worden.

Mevrouw Van Esch (PvdD) is benieuwd wat de heer Bos bedoelt met een evenwichtig straatbeeld.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) draait niet want hij blijft bij zijn standpunt. Hij zou alleen een acceptabele fasering als alternatief willen inbrengen. Hij noemt de Maliebaan als een voorbeeld van een evenwichtig straatbeeld omdat de bomen daar allemaal even groot zijn. Dat betekent voor de Europaweg grote bomen aanplanten of met minder genoegen nemen totdat de bomen weer volgroeid zijn.

De voorzitter schorst de vergadering voor tien minuten, zodat de wethouder zijn beantwoording kan voorbereiden.

Schorsing

Na heropening van de vergadering geeft **de voorzitter** het woord aan wethouder Geldof.

Wethouder Geldof verzekert de commissie dat hij, maar ook de medewerkers, altijd proberen om consciëntieus om te gaan met bomen. De wethouder heeft al eerder toegegeven dat de bewoners eerder bij deze ingreep betrokken hadden moeten worden. Het voordeel van 'werk met werk maken' was destijds een argument om het fietspad en de bomen tegelijk aan te pakken, temeer omdat de bomen in slechte staat zijn. Hij herhaalt nogmaals dat er eerst een bewonersavond georganiseerd had moeten worden.
Bij populieren is kandelaberen nodig om de veiligheid te kunnen garanderen. Daarom staat dit ook in de scenario's. Er zijn 34 wilgen besmet met de watermerkziekte. Voor die bomen is kandelaberen een minder goede optie omdat maar weinig wilgen die ingreep overleven. Knotten is ook niet goed voor de bomen en leidt tot een slecht totaalbeeld. De wethouder heeft eerder toegezegd verschillende scenario's voor te leggen aan de raad en geen gebruik te maken van de kapvergunning, alvorens gesproken te hebben met de bewoners. De gepresenteerde scenario's bevatten mogelijkheden om de bomen te behouden. Wilgen kunnen gemakkelijker vervangen worden dan populieren. Als bomen individueel geveld worden, dan ontstaan er gaten, wat het straatbeeld negatief beïnvloedt. Het is lastig om bij populieren direct tot herplant over te gaan omdat populieren van verschillende leeftijden naast elkaar ook een rommelig beeld geven. Daarom wordt in scenario 2 voorgesteld de populieren te kandelaberen en ze groepsgewijs te vellen en te vervangen.

De heer Sienot (D66) begrijpt dat het voor de veiligheid nodig is om populieren te kandelaberen maar sinds de bomen intensief gesnoeid zijn, is er geen sprake meer van overlast, zelfs niet bij storm. Spreker begrijpt niet over welke veiligheid de wethouder het heeft.

Wethouder Geldof heeft zich door experts laten vertellen dat kandelaberen bij populieren van deze leeftijd echt nodig is om de veiligheid te kunnen garanderen. De bomen zijn dit jaar intensief gesnoeid om tijd te creëren voor deze discussie. De bewoners zijn daarvan op de hoogte gesteld om misverstanden te voorkomen.

Mevrouw Van Esch (PvdD) vraagt wat precies bedoeld wordt in scenario 2 met groepsgewijs vellen. Zij wil weten wie bepaalt welke bomen geveld worden, hoe groot een groep is en met hoeveel tussentijd er bomen geveld worden.

Wethouder Geldof antwoordt dat het de bedoeling is om een hele rij in een keer te vervangen, als daarvan een paar bomen zijn aangetast. Dat voorkomt dat er op termijn een rommelig beeld ontstaat. Volgens scenario 3 worden bomen afzonderlijk beoordeeld maar dat is voor het beeld van een laan op lange termijn niet goed.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) weet dat 5% tot 10% van populieren die gekandelaberd worden binnen een jaar doodgaat. Ook dan ontstaat een onevenwichtig beeld en mogelijk in verschillende rijen. Hij vraagt of in dat geval meerdere rijen gekapt worden.

Mevrouw Van Esch (PvdD) wil graag weten wat de bewoners van de Europaweg vinden van zo'n onevenwichtig beeld.

Wethouder Geldof antwoordt dat die vraag nog niet is voorgelegd aan de bewoners. Hij zal het zeker aan de orde stellen tijdens de bewonersavond over twee weken. Het verschil tussen scenario 2 en 3 zit vooral in het moment van vellen en herplanten van de populieren. Het nadeel van scenario 3 is dat het beeld van de straat in de loop der tijd sterk zal veranderen. In antwoord op de vraag van de heer Bos zegt de wethouder dat het de bedoeling is zo te kandelaberen dat alle bomen het overleven. Of de hele rij dan gekapt wordt of dat daarmee nog gewacht wordt, hangt af van de conditie van de andere bomen in de rij. Als er een aantal bomen uitgevallen is, dan lijkt het beter om een hele rij te vervangen.
De wethouder beaamt dat 34 wilgen besmet zijn met de watermerkziekte. In scenario 2 en 3 worden de wilgen geveld maar ook daarover wil hij eerst in gesprek met de bewoners. Er zijn nu ook plekken

waar geen bomen staan maar waar wel bomen geplant kunnen worden om het beeld zo goed mogelijk te houden. De wilgen zijn aan het einde van hun levensduur, dus ingrijpen is nodig. Het is de bedoeling om zo snel mogelijk tot herplant over te gaan maar om ook te zorgen voor 'ondergroen' om ervoor te zorgen dat het straatbeeld groen blijft. De wethouder verwacht op scenario 2 of 3 uit te komen maar hij wil de scenario's eerst met de bewoners bespreken.
De wethouder geeft aan dat de evaluatie van het bomenbeleid voor de zomer komt. Het kost enige tijd om de digitale bomenkaart te actualiseren maar de wethouder zegt toe ervoor te zorgen dat de kaart voorafgaand aan een kapaanvraag op orde is voor die bomen die het betreft. In de brief is al aangegeven welk formaat bomen ter vervanging geplant wordt. De kapvergunning is conform het Bomenbeleid verleend. De scenario's wijken af van het Bomenbeleid. De wethouder wil anders omgaan met de populieren dan het beleid bepaalt om het majestueuze beeld zo lang mogelijk te behouden. Het belang van veiligheid heeft zonder meer ten grondslag gelegen aan de gepresenteerde scenario's. De heer I□ik had het over tegenstrijdigheden tussen deskundigheden. Er staan drie wilgen op de vellijst omdat die een acuut gevaar vormen. Er was geen sprake van een tegenstrijdigheid; deze bomen kregen nog wat extra aandacht maar stonden al op de lijst.

De heer I□ik (PvdA) heeft het niet over de 3 zieke bomen die gekapt worden maar over de andere 96 bomen. Daarover was verschil van mening.

Wethouder Geldof weet niets van een verschil van mening. De 3 zieke wilgen gaan op korte termijn gevaar opleveren en staan daarom op de vellijst.
De wethouder stelt voor dat hij met scenario 2 en 3 naar de bewoners gaat. Het is met name belangrijk dat de wilgen aangepakt worden omdat er 34 ziek zijn en veel overlast geven, ook al is het vervelend. Voor het oog van de leek ziet het er mooi uit maar schijn bedriegt. De wethouder heeft een goed beredeneerd voorstel gedaan en dat wil hij bespreken met de bewoners.

Mevrouw Van Esch (PvdD) is blij dat de wethouder ook scenario 3 aan de bewoners voorlegt en dat het nog steeds mogelijk is om de bomen langs deze laan niet groepsgewijs te vellen. De ChristenUnie, de PvdD en GroenLinks hebben echter in hun gezamenlijke bijdrage aangegeven geen van de drie scenario's te willen. In de brief van de wethouder staat dat de bomen geen gevaar vormen op dit moment maar in het debat komt juist veiligheid steeds naar voren.

De voorzitter onderbreekt mevrouw Van Esch en wijst haar erop dat de behandeling van een commissiebrief geen tweede termijn kent. Als mevrouw Van Esch het niet eens is met het voorstel van de wethouder, dan kan zij gebruikmaken van de instrumenten van de gemeenteraad.

Mevrouw Van Esch (PvdD) wil graag van de wethouder weten of het voldoende zou zijn de bomen ieder jaar te controleren en te snoeien om de veiligheid te kunnen garanderen.

Mevrouw Uringa (ChristenUnie) sluit zich aan bij de vraag van mevrouw Van Esch en bedankt de wethouder voor de toezegging dat de digitale bomenkaart geactualiseerd zal worden.

Wethouder Geldof zal de evaluatie van het bomenbeleid voor de zomer naar de raad sturen. De bomen vormen op dit moment geen acuut gevaar omdat ze zeer intensief gesnoeid zijn maar de conditie van de bomen verslechtert wel. Door de populieren periodiek te kandelaberen kan de veiligheid gegarandeerd worden. De wilgen zijn echter ziek en dat vraagt om ingrijpen. Daarom gaat de wethouder met scenario 2 en 3 naar de bewoners. Hij wil met hen vooral ook bespreken hoe snel er weer bomen geplant kunnen worden.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) begrijpt dat het kandelaberen nodig is voor de veiligheid maar hij heeft begrepen dat veel bewoners dat geen optie vinden, omdat het een verslechtering betekent van het straatbeeld. Hij vraagt wat de wethouder doet als de bewoners het echt niet willen. De enige optie die overblijft is kappen.

Wethouder Geldof komt direct terug naar de commissie als de bewoners het kandelaberen afwijzen. Hij verwacht niet dat de bewoners dan zouden kiezen voor vellen.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) verwacht niet dat alle ondertekenaars van de petitie aanwezig zullen zijn op de bewonersavond. Hij denkt dat een eenvoudige enquête de wethouder veel

duidelijkheid zou bieden. Hij stelt voor ook scenario 1 daarbij te betrekken. Spreker vraagt of de wethouder een eenvoudige enquête in de buurt kan verzorgen.

Wethouder Geldof antwoordt daarop met een duidelijk nee. Er wordt een bewonersavond belegd. Bovendien is de Europaweg een belangrijke verbindingsweg tussen Vleuten en de Meern, waar meer mensen gebruik van maken dan alleen de bewoners.

De heer I□ik (PvdA) begrijpt dat er flinke bomen herplant worden. Hij vraagt of de bewoners bomen kunnen kiezen.

De voorzitter ziet de wethouder bevestigend knikken. Zij heeft de volgende toezeggingen genoteerd: de wethouder zegt toe de evaluatie van het Bomenbeleid voor de zomer 2016 aan de commissie voor te leggen.
De wethouder zegt toe de Digitale bomenkaart te actualiseren.

21. Commissiebrief Voortgang Motie Sluit dossier Galgenwaard
De voorzitter geeft het woord aan de heer Van Corler.

De heer Van Corler (GroenLinks) constateert dat de gemeente een verlies van 24 miljoen euro neemt met het sluiten van de vaststellingsovereenkomst. De basis voor dat verlies is gelegd in 2003 met een deal die budgettair neutraal zou zijn. Een dergelijk verlies kan niet onbesproken blijven. In de aanloop naar de vaststellingsovereenkomst is regelmatig in beslotenheid over de Galgenwaard gesproken. Vandaag wordt voor het eerst in het openbaar gesproken over deze miljoenenstrop. Spreker beperkt zijn bijdrage tot het terugkijken op de motie Sluit dossier Galgenwaard uit maart 2014. Met deze motie heeft de raad besloten om de financiële betrokkenheid bij het stadion te beëindigen en met het aangaan van de vaststellingsovereenkomst heeft het college daaraan uitvoering gegeven. De partijen die destijds instemden met de deal (Leefbaar Utrecht, PvdA CDA en ChristenUnie) zitten niet meer in het college. De vraag is wie de raad nog ter verantwoording kan roepen. De belangrijkste vraag is echter welke lessen getrokken zijn uit dit dossier. In de raadsinformatieavond in september 2015 is al een aantal punten genoemd. Spreker hoort echter graag van de wethouder wat voor het college de belangrijkste lessen zijn. GroenLinks vraagt in dat kader aandacht voor het volgende:

- In hoeverre wordt er actief gemonitord op het verloop van afspraken en in hoeverre worden vooraf risico's ingeschat? Krijgt het contractbeheer voldoende aandacht en welke verbeteringen kunnen of zijn al naar aanleiding van Galgenwaard aangebracht?
- Regelt de gemeente vooraf voldoende dat de gemeente 'in control' kan zijn? Zorgt de gemeente voor voldoende mogelijkheden om de boel te beheersen?
- Een van de complicerende factoren in het dossier was een onlogische verdeling van de hypothecaire zekerheden. Pas na de surseance van betaling werd dit bij de raad bekend. Er moet duidelijker gecommuniceerd worden over dergelijke complexe overeenkomsten.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) krijgt het gevoel dat GroenLinks accepteert dat Utrecht ook in de toekomst dergelijke complexe overeenkomsten aangaat. Spreker hoopt echter dat ook GroenLinks de intentie heeft om dat soort schimmige contracten in de toekomst te vermijden.

De heer Van Corler (GroenLinks) heeft het woord complex gebruikt en niet schimmig. Volgens hem is de BO Jaarbeurs ook een complexe overeenkomst. GroenLinks roept het college op om helder te communiceren over dat soort zaken, inclusief de voetangels en klemmen.

De heer Roodenburg (D66) heeft niet de indruk dat de onlogische verdeling van de zekerheden van tevoren bij de raad bekend was. De raad heeft pas aan het einde van het debat besloten om hypothecaire zekerheden te vestigen voor de lening. De wethouder heeft dat uitgevoerd maar wel op een heel ingewikkelde manier. Spreker vraagt de heer Van Corler wie daarop nog had kunnen ingrijpen.

De heer Van Corler (GroenLinks) is het met de heer Roodenburg eens. Er is destijds gesproken over de voetbalgerelateerde delen. Dat leek een logische term maar niemand heeft, vooraf of achteraf, uitgezocht wat dat betekende. Dat is een les die de raad mag trekken uit dit dossier.

De heer Schipper (SP) vindt dat de gemeente hieruit eerder de les moet trekken dat hij ver weg blijft van deals met voetbalclubs die gewoon hun eigen broek moeten ophouden. Dat gaat regelmatig mis. Hij denkt dat de raad duidelijk moet uitspreken dat de gemeente dat soort dingen niet meer doet.

De heer Van Corler (GroenLinks) is het met de heer Schipper eens. Het lijkt hem een goed uitgangspunt.

De heer Schipper (SP) is daar blij mee. Voor deze deal zijn er nog een paar voorvallen geweest. Hij sluit niet uit dat clubs in de toekomst weer met de pet in de hand om geld komen vragen.

Mevrouw Haage (PvdA) legt de vraag voor wanneer een gemeente aan de lat staat om mee te betalen aan een maatschappelijke organisatie die dreigt om te vallen. Ook andere, beeldbepalende, instellingen krijgen wel eens geld van de gemeente. Er is in het dossier Galgenwaard heel veel verkeerd gegaan maar het is te gemakkelijk om dan maar te besluiten nooit meer een instelling te steunen.

De heer Schipper (SP) vindt een commerciële voetbalclub als FC Utrecht een voor zichzelf sprekend voorbeeld.

De heer Van Corler (GroenLinks) sluit zich daarbij aan. Hij vindt een commercieel bedrijf iets anders dan een maatschappelijke instelling. Hij geeft echter ook toe dat het destijds een lastig vraagstuk was.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) constateert dat de gemeente met FC Utrecht 'bankje' heeft gespeeld en dat ook doet met culturele instellingen. Voor culturele instellingen is de gemeente echter ook subsidieverlener. Spreker vraagt wat GroenLinks denkt van het verstrekken van complexe financiële producten met verschillende onderpanden aan culturele instellingen die ook subsidies ontvangen.

De heer Van Corler (GroenLinks) antwoordt dat in het kader Geldverstrekkingen staat hoe de raad in principe met geldleningen wil omgaan, of die nu complex of simpel zijn. Maar dat neemt niet weg dat de raad er aandacht aan moet blijven besteden.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) wil graag als laatste het woord voeren.

De heer Schipper (SP) is bang dat de clubliefde voor FC Utrecht ten koste is gegaan van het gezonde verstand. Dat is uitgemond in de gouden deal die het college in 2003 sloot om FC Utrecht te redden. Het bleek een complexe constructie met grote financiële risico's voor de gemeente. Maar het heeft de gemeente er niet van weerhouden om vergelijkbare zaken te doen voor andere projecten in de stad, zoals de projectovereenkomst met de Jaarbeurs en de ontwikkelovereenkomst met betrekking tot het stationsgebied. Het lerend vermogen van de gemeente is niet gegarandeerd en dat geldt niet alleen voor Utrecht. De SP steunt de lijn dat de gemeente de financiële steun aan FC Utrecht beëindigt, ook al is dat geen garantie dat de gemeente nooit meer gevraagd zal worden om bij te springen. De SP zal dan echter hetzelfde stemgedrag laten zien als in 2003.

De heer Gilissen (VVD) benadrukt dat de bespreking vanavond bedoeld is om lessen te trekken uit deze zaak. Wellicht waren er in 2003 goede overwegingen om de deal te sluiten maar het leert de raad in ieder geval dat steeds goed gevolgd moet worden waarin de gemeente zich begeven heeft. De heer Van Corler heeft daarover een aantal zeer goede vragen gesteld. De VVD is zeer benieuwd naar de antwoorden van het college. De VVD gaat niet zover dat zij vindt dat de gemeente nooit meer in een dergelijk avontuur zou moeten stappen, ook al ligt het niet voor de hand om een bedrijf te financieren. De casus zelf biedt de nodige aanknopingspunten en de VVD is benieuwd hoe het college daaraan invulling geeft.

De heer Schipper (SP) begrijpt dat de VVD niets wil uitsluiten voor de toekomst maar de VVD heeft bij andere gelegenheden financiering van een commercieel bedrijf juist afgewezen. Spreker vraagt wat het verschil is.

De heer Gilissen (VVD) antwoordt dat de VVD nooit vooraan zal staan als een commerciële organisatie als FC Utrecht, waar men zich weinig gelegen laat liggen aan de Wet topinkomens, geholpen moet worden. Spreker is zich er echter van bewust dat deze raad na de volgende

verkiezingen opgevolgd wordt door een volgende raad met een andere samenstelling. Zijn opmerking komt dus vooral voort uit politiek realisme.

Mevrouw Haage (PvdA) geeft een korte samenvatting van de gang van zaken in 2003. Met de lening van de gemeente Utrecht kon de renovatie van het stadion worden voltooid en een faillissement van FC Utrecht worden voorkomen. De aannemer ging failliet en de lening werd niet terugbetaald. In maart 2014, vlak voor de verkiezingen, besloot de raad om het geld zo snel mogelijk af te boeken, terwijl een doorstart op lange termijn financieel gezien de beste oplossing was. De PvdA wilde niet alleen rekening houden met de risico's maar ook proberen om het verlies te beperken. De PvdA stemde dan ook tegen de motie om de Galgenwaard zo snel mogelijk van de hand te doen. Een onafhankelijk onderzoeksbureau adviseerde de raad om in te stemmen met het doorstartplan, het herschikken van de hypotheekrechten en zodra mogelijk het voetbalgerelateerde deel aan een geïnteresseerde partij te verkopen. Dat scenario zou aanmerkelijk minder verlies opleveren dan zonder doorstart. Het was kiezen tussen twee kwaden.

De heer Van Corler (GroenLinks) heeft in zijn bijdrage juist geprobeerd om niet al te veel terug te blikken op het debat van destijds maar in het verhaal van mevrouw Haage ontbreekt een cruciaal punt, namelijk dat de second opinion constateerde dat er sprake was van een economisch eigenaarschap en dat de gemeente die rol op zich moest nemen. Het college was echter niet bereid om dat te doen. Hij vraagt hoe mevrouw Haage daarover denkt.

De heer Roodenburg (D66) denkt dat de heer Van Corler even moet uitleggen wat de term economisch eigenaarschap inhoudt. Het gevolg was dat de gemeente actief een stadion zou moeten gaan exploiteren. De gemeente zou zich moeten gaan bemoeien met alles wat er in dat stadion stond te gebeuren. Die rol wilde de gemeente niet op zich nemen. Hij vraagt hoe mevrouw Haage daar tegenaan kijkt.

Mevrouw Haage (PvdA) heeft al gezegd dat het kiezen was tussen twee kwaden want, zoals GroenLinks en D66 terecht zeggen, ook daaraan kleefden nadelen. De PvdA heeft destijds als enige partij tegengestemd. Spreekster vindt dat zij in dit openbare debat verantwoording moet afleggen over wat haar partij destijds heeft gedaan. Het was kiezen tussen twee kwaden. Aan beide keuzes zaten risico's. Spreekster wil uitleggen dat de PvdA destijds dacht dat het verlies minder groot zou zijn en dat er minder geld afgeboekt zou hoeven worden. GroenLinks en D66 hebben gelijk gekregen.

De heer Roodenburg (D66) is ervan overtuigd dat de PvdA de hele raad aan haar zijde had gevonden als er zekerheid was geweest. De andere partijen in de raad zagen een risico in dat scenario dat zou kunnen leiden tot een nog groter verlies.

Mevrouw Haage (PvdA) legt uit dat de PvdA destijds verwachtte dat de markt zou aantrekken en een latere verkoop dus meer zou opbrengen. Dat was voor de PvdA reden om in 2014 tegen de motie Sluit dossier redding FC Utrecht te stemmen. Wat de PvdA betreft neemt de gemeente de volgende lessen ter harte:

- De raad heeft betere afspraken gemaakt over het verstrekken van leningen. Destijds waren er ook afspraken maar zijn er desondanks andere keuzes gemaakt door het college en goedgekeurd door de raad. Die keuzes bleken achteraf zeer onverstandig te zijn.
- Een actieve rol van de gemeente in het contractbeheer is van groot belang, ook voor leningen die nu uitstaan in de culturele sector. Spreekster vraagt de wethouder Financiën of er inderdaad beter zicht is op het contractbeheer dan voorheen en of er naar aanleiding van dit dossier maatregelen zijn genomen.
- Pas achteraf bleek de verdeling van de hypotheek die als onderpand was verstrekt. Voortaan zou vooraf volstrekt helder moeten zijn wat de onderpanden zijn, voordat de raad instemt met nieuwe leningen.
- Voor de PvdA is dit 'eens maar nooit weer'. Het Kader Geldverstrekking is niet voor niets aangescherpt maar toch denkt spreekster dat het nog steeds mogelijk is dat een beeldbepalende instelling de gemeente om hulp vraagt. Het is aan het college en de raad om goede afspraken te maken en die beter na te komen om te voorkomen dat de gemeente opnieuw het lid op de neus krijgt.

De heer Gilissen (VVD) hoort mevrouw Haage zeggen dat de raad te allen tijde alert moet zijn, met name ten aanzien van het onderpand. Hij vindt dat het college een cruciale rol speelt bij het

aanbieden van de informatie en het geven van een duidelijke toelichting. Het behoort bovendien tot de taak van het dagelijks bestuur om de vinger aan de pols te houden. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Hij vraagt of mevrouw Haage dat met hem eens is.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vindt het opmerkelijk dat de PvdA enerzijds zegt dat de raad goed op de hoogte moet zijn van de zekerheden maar anderzijds heeft de PvdA ingestemd met een ongedekte lening voor de huisvesting van de Stichting UW-bedrijven want de waarde van het onderpand was lager dan de lening. Hij vraagt om een toelichting van de PvdA op dat punt.

Mevrouw Haage (PvdA) geeft de heer Gilissen gelijk maar als het college zijn werk onverhoopt niet goed doet, dan is de raad toch verantwoordelijk. Anderzijds kan het college geen goedkeuring krijgen zonder de raad. Het college beschikt over de informatie en dient die zo ruimhartig mogelijk te delen maar de raad moet er ook naar vragen. Spreekster concludeert dat de tijden wat dat betreft veranderd zijn, ook al is de clubliefde nog steeds groot.
Zij kan de vraag van de heer Bos nu niet beantwoorden omdat zij niet weet op welke lening die betrekking heeft.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) brengt in herinnering dat de raad enige maanden geleden besloten heeft de diensten van het UWV op één locatie te huisvesten die daartoe verbouwd moest worden. Daarvoor moest een lening verstrekt worden die de zekerheden te boven ging. De PvdA heeft daarmee ingestemd maar nu zegt mevrouw Haage dat de raad zicht moet hebben op de zekerheden en de lening niet hoger mag zijn dan de waarde van het onderpand.

Mevrouw Haage (PvdA) kan zich het debat niet tot in detail voor de geest halen. Zij beperkt zich vanavond tot FC Utrecht.

De heer Roodenburg (D66) is blij en trots dat de raad deze hele ‘dure les’ voor de gemeente bespreekt. Hij vindt dat de raad van toen maar ook de huidige raad de hand in eigen boezem moet steken, temeer omdat achteraf bleek dat de voetbalgerelateerde delen, wat heel mooi klinkt, geen waarde hadden. Verdiepende vragen op dat punt waren destijds op hun plaats geweest. De raad moet dus altijd doorvragen en kritisch blijven.
De BO Jaarbeursplein is bijvoorbeeld ook zo’n complexe overeenkomst. Raadsleden moeten zich realiseren dat zij leken zijn. D66 was heel blij dat de raad besloten heeft om een externe expert een risicoanalyse te laten maken. Het economisch eigenaarschap bracht bijvoorbeeld met zich mee dat het stadion onderhoud nodig had en dat had grote invloed op de financiële uitkomst. Spreker denkt dat het verstandig is om vaker extern advies in te winnen over complexe zaken. Hij geeft tot slot mevrouw Haage mee dat de expert adviseerde om de stap toch te zetten, mits de gemeente bereid was om de rol van het eigenaarschap op zich te nemen, maar die bereidheid was er niet.

De heer Van Corler (GroenLinks) wil het beeld wegnemen dat er destijds niet voldoende aandacht is besteed aan de complexiteit van de deal. Ook toen is door een aantal partijen een second opinion gevraagd die is meegenomen in de besluitvorming.

De heer Roodenburg (D66) was er destijds niet bij. Hij sluit zich aan bij de vraag over het blijvend monitoren van de ontwikkelingen. Het lijkt hem een gezonde situatie dat de gemeente inmiddels op gepaste afstand staat van FC Utrecht. Hij verwijst naar een vergelijkbare zaak in het oosten van het land en wenst zijn collega’s daar succes met de moeilijke afweging. Hij is ervan overtuigd dat de ervaringen in Utrecht waardevolle informatie is voor hen. Hij sluit zich tot slot aan bij de vragen van de heer Van Corler.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vindt terugblikken leuk maar vooruitkijken beter. Wat Stadsbelang Utrecht betreft gaat de gemeente Utrecht nooit meer leningen verstrekken aan commerciële partijen. Omdat de gemeente een lening heeft verstrekt maar achteraf niet in control bleek te zijn, heeft de gemeente een enorm bedrag moeten afschrijven. De gemeente is geen bank van lening, niet voor commerciële partijen maar ook niet voor culturele clubs, en zou dus ook niet meer zo moeten handelen. Stadsbelang Utrecht vindt dat voor de nog lopende leningen scherper gelet moet worden op de exploitatie, de zekerheden en de kredieten van schuldenaren, of dit nu verbonden partijen zijn of commerciële ondernemingen, temeer omdat ook de afwikkeling van het FC Utrecht-dossier weer veel tijd en moeite heeft gekost. Spreker vraagt hoe de wethouder in dat opzicht naar de toekomst kijkt.

Tot slot stelt spreker de juridische strijd van de afwikkeling aan de orde. De kosten daarvan zijn enorm opgelopen. Hij heeft het gevoel dat de gemeente in dit proces de hakken in het zand heeft gezet, ongeacht de financiële consequenties, terwijl het bitter weinig heeft opgeleverd. Stadsbelang Utrecht pleit daarom voor een meer open en oplossingsgerichte houding in conflicten met meer oog voor de juridische kosten. Spreker wil graag weten hoe het college daarover denkt.

De voorzitter geeft niet-agenderende partijen de gelegenheid het woord te voeren.

De heer Buijs (CDA) verklaart dat het CDA het een bijzonder dossier vindt, zowel qua financiële omvang als complexiteit. Het CDA is blij dat de motie is uitgevoerd. Spreker bedankt voor de raadsinformatieavond van 27 september 2015. Een van de leerpunten die uit de presentatie bleek, is dat de gemeente alleen garanties en leningen zou moeten verstrekken voor een publieke taak. Dat is een belangrijk uitgangspunt maar ook een heel breed uitgangspunt. Er staan nog altijd partijen op de lijst die hierbuiten vallen, zoals kinderdagopvang De Poppenzolder. Het CDA zou dit uitgangspunt nader willen specificeren. Spreker vraagt wat de wethouder daarvan vindt. Een tweede leerpunt is voor het CDA de blijvende monitoring van partijen die een lening of garantie hebben gekregen. De vraag is echter hoe actief en intensief dit gebeurt. Het CDA stelt voor om hierover meer openheid te geven door bijvoorbeeld een werkbezoek om meer zicht te krijgen op het contractbeheer.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) hoort de heer Buijs spreken over publieke taken maar ook daar kan het behoorlijk misgaan. Hij verwijst naar een visitatierapport van een Utrechtse woningcorporatie, waaruit blijkt dat de corporatie een deel van het bezit moet afstoten om te kunnen voldoen aan hun eigen bouwopgave. De gemeente verstrekt ook garanties aan woningcorporaties. Hij vraagt de heer Buijs of de raad wel kritisch moet blijven, ook als het gaat om publieke taken.

De heer Buijs (CDA) heeft juist gevraagd om meer transparantie bij dat soort instellingen, zodat de raad kritisch kan zijn en er op de juiste manier mee om kan gaan.

Wethouder Geldof gaat als wethouder Grondzaken op de volgende zaken in. Hij geeft het compliment voor het vele werk dat verzet is in de afwikkeling van deze zaak gaarne door aan de ambtelijke ondersteuning. Het was een gecompliceerd contract en de uitvoering van de motie had daarom nogal wat voeten in de aarde. Het college is er toch in geslaagd om de zaak af te ronden binnen anderhalf jaar. De gevraagde bankgarantie is uiteindelijk een afspraak met een bank geworden.
Een van de leerpunten is zeker dat het kiezen en beheren van zekerheden op incourant onroerend goed, een secuur proces is. Zowel voor de raad als het college is het bovendien een belangrijke opgave om binnen de financiële kaders te blijven die de raad heeft vastgesteld.

Wethouder Kreijkamp treedt vandaag voor het eerst en hopelijk ook voor het laatst op in dit dossier. Mevrouw Haage zegt terecht dat de raad de financiële kaders in de afgelopen jaren heeft aangescherpt maar ook in 2003 was er een financieel kader. De gemeente ging een ingewikkelde financiële constructie aan met een commercieel bedrijf waarmee de gemeente geen enkele band had. De hypothecaire zekerheid was ingewikkeld en onduidelijk, er waren meerdere partijen bij betrokken die hetzelfde onderpand hadden en bovendien was niet duidelijk of de waarde van het onderpand voldoende was in relatie tot de financieringsbehoefte, ook al was alles in een parapluovereenkomst ondergebracht. Met het financiële kader in de hand is toch besloten deze ingewikkelde deal aan te gaan. De risico's zijn gedurende de hele looptijd niet beïnvloedbaar geweest.
Een van de leerpunten is volgens de wethouder dat bij het aangaan van een dergelijke ingewikkelde constructie de risico's scherper in beeld gebracht moeten worden. Een tweede leerpunt is dat er meer aandacht moet worden besteed aan contractmanagement. Er moet beter toezicht worden gehouden op de zekerheden van de gemeente bij derde partijen. De zekerheden moeten bij de besluitvorming goed gepresenteerd worden en regelmatig gemonitord worden. Er wordt op dit moment gewerkt aan de ontwikkeling van een systeem voor contractbeheer voor de administratieve kant. Bovendien rapporteren de vakafdelingen bij de verantwoording en de voorjaarsnota over de risico's en zekerheden. Die analyse krijgt ook zijn weerslag in het weerstandsvermogen. De wethouder heeft zijn 'treasurer' gevraagd om nog strakker te sturen op uitstaande leningen. Daarbij gaat het vaak om partijen waarmee de gemeente een subsidierelatie heeft. De wethouder zou het liefst willen vermijden dat de gemeente leningen verstrekt aan partijen waarmee de gemeente geen band heeft. Waar de grens ligt, is wat hem betreft een politieke keuze.

De genoemde relatie met een kinderopvang dateert uit het verleden, toen het nog onderdeel van de gemeente was. De afdeling Financiën ziet streng toe op dit soort garantiestellingen en leningen. De wethouder benadrukt nogmaals dat het vooral belangrijk is dat er volledige duidelijkheid is over de zekerheden, op het moment dat het besluit genomen wordt. De contracten worden nu beter gemonitord en de wethouder zal daarover rapporteren. Een werkbezoek aan de afdeling Financiën vindt hij een interessant voorstel.

De heer Van Corler (GroenLinks) begrijpt dat de gemeente eigenlijk geen bijsturingsmogelijkheden had in de parapluovereenkomst. Hij vraagt of hij deze opmerking moet interpreteren als een pleidooi van de wethouder om expliciet bijsturingsmogelijkheden in te bouwen.

Wethouder Kreijkamp antwoordt dat dat zeker iets is wat hij verder wil verkennen. De gemeente had in dit dossier te maken met een hele complexe situatie aan hypothecaire leningen met verschillende onderpanden, waarvan uiteindelijk bleek dat het minder waard was dan gedacht. Wethouder Geldof heeft vooral ingezet op het afsluiten van het dossier om de risico's te minimaliseren.

De heer Roodenburg (D66) vindt het goed om te horen dat er een systeem ontwikkeld wordt om de contracten beter te monitoren. Hij vraagt op welk moment de wethouder Financiën of de portefeuillehouder een signaal krijgt, bijvoorbeeld als er niet meer betaald wordt, en welke acties dan ingezet worden.

De heer Buijs (CDA) is blij dat de wethouder instemt met een werkbezoek. Hij vraagt hoe de wethouder die publieke taak specificeert. Hij hoort de wethouder zeggen dat de gemeente geen leningen zou moeten verstrekken aan partijen waarmee zij geen band heeft, maar dat vindt hij te vaag.

Wethouder Kreijkamp citeerde uit het kader Geldverstrekking, waarin niet gesproken wordt over een subsidierelatie maar over een band. Hij vindt echter vooral de zekerheden en de taxatie van groot belang.
Met betrekking tot de vraag over de signaalfunctie zegt de wethouder dat de contracten in beginsel worden beheerd door de vakinhoudelijke afdeling, bijvoorbeeld Sport. Het is inderdaad belangrijk dat er snel een signaal naar de portefeuillehouder en de concernafdeling Financiën gaat. Dat systeem wordt nu geoptimaliseerd en de wethouder wil daar zeker strakker op gaan sturen.

De heer Van Corler (GroenLinks) neemt aan dat er niet alleen gekeken wordt naar de betalingen maar dat er ook regelmatig contact onderhouden wordt met een organisatie waarmee de gemeente een band heeft.

Mevrouw Haage (PvdA) sluit zich bij dat laatste aan. Zij zou daarover verder willen spreken, bijvoorbeeld over de inzet van incassobureaus door de gemeente. Zij zou dat graag apart willen agenderen.

De heer Gilissen (VVD) zou het prettig vinden als de wethouder over enige tijd in de subcommissie uitleg komt geven over het centraliseren van het financieel beheer. Hij vraagt of de wethouder dat wil toezeggen.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) is ingegaan op de juridische procedure die heel veel geld heeft gekost. Hij vraagt of de wethouder zich ook gaat inzetten om dat soort kosten te beheersen.

De heer Gilissen (VVD) vraagt of de heer Bos een specifieke aanleiding heeft voor zijn vraag.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vindt de 600.000 euro aan kosten in dit dossier voldoende aanleiding.

De heer Gilissen (VVD) heeft het gevoel dat de heer Bos aan een specifiek voorbeeld dacht.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) antwoordt daarop ontkennend.

Wethouder Kreijkamp antwoordt dat de vraag over de juridische kosten wordt uitgezocht. Het beheer van de leningen vindt plaats bij de Treasuryafdeling van de Concernfinanciën. Garantstellingen en

borgstellingen worden beheerd door de vakafdelingen en die onderhouden ook contact met de organisaties op andere terreinen. De wethouder is de rol van de afdeling Financiën daarin verder aan het uitdiepen. Hij is graag bereid om daarover van gedachten te wisselen in de subcommissie.

Wethouder **Geldof** antwoordt dat de 600.000 euro in het overzicht de kosten betreffen vanaf 2008. Het was nu eenmaal een complex contract, waarvoor specifieke juridische deskundigheid nodig was. Hij verzekert de commissie dat daar niet lichtvaardig mee wordt omgesprongen.

De voorzitter heeft de volgende toezegging genoteerd:
De wethouder zegt toe in de subcommissie Financiën het centraliseren van het financieel beheer te bespreken.

22. Beantwoording rondvraagpunten enz. wethouder Geldof
De voorzitter geeft het woord aan de wethouder.

- **Golfbaan De Haar**

Wethouder **Geldof** antwoordt dat De Haar bereid is om in de planning, die onderdeel is van de exploitatieovereenkomst, op te nemen dat voorafgaand aan elke uitvoeringsfase van de uitbreiding samen met Natuurmonumenten een schouw gedaan zal worden van de te kappen bomen. De resultaten worden opgenomen in de definitieve planning en gevoegd bij de al bestaande exploitatieovereenkomst. In antwoord op de vraag van mevrouw Van Esch zegt de wethouder dat de gemeenten de fasering niet bepaalt en overeenstemming daarover is ook niet als voorwaarde in de overeenkomst opgenomen. De fasering, zoals genoemd in de brief, heeft de golfclub uit zichzelf aangeboden. De wethouder kan dus niet toezeggen dat de raad de fasering mag vaststellen.

Mevrouw Van Esch (PvdD) vraagt aan de wethouder wanneer de definitieve planning van De Haar komt. Zij benadrukt dat de wethouder daar nog een handtekening onder moet zetten. De golfclub heeft zelf aangegeven te willen afstemmen met de gemeente.

Wethouder Geldof vraagt of de heer Wierdsma, zijn bestuursadviseur, deze vraag mag beantwoorden.

De heer Wierdsma weet alleen dat in de overeenkomst staat dat de planning afhankelijk is van het moment waarop alle vergunningen onherroepelijk zijn geworden.

Wethouder Geldof kan er dus geen datum aan hangen want bij elke vergunningaanvraag geldt ook een beroepstermijn en mogelijke daaropvolgende procedures.

- **Behandeling bomenproblematiek**

Wethouder **Geldof** herinnert zich inderdaad een aantal aardige debatten over bomen, maar die werden deels gevoerd naar aanleiding van kapvergunningen aangevraagd door derden. De wethouder heeft toegezegd ervoor te zorgen dat de Digitale bomenkaart op orde is, als de gemeente zelf een velvergunning aanvraagt. De commissie gaat over haar eigen agenda en uiteraard respecteert het college dat.

- **Gezondheidscentrum Rijnhuizerlaan**

Wethouder Geldof deelt meer dat de zorgpartners die het gezondheidscentrum willen ontwikkelen na een zoektocht wederom gekozen hebben voor de oorspronkelijke locatie, zoals vastgelegd in het stedelijk programma van eisen en het bestemmingsplan. De partners zijn voornemens om de plannen zo snel mogelijk verder vorm te geven. De wethouder verwacht geen problemen met de economische uitvoerbaarheid. Hij is bereid om een en ander in een commissiebrief te vatten.

De heer I□ik (PvdA) had verwacht van de wethouder een datum te horen, waarop het plan naar de raad komt.

Wethouder Geldof heeft dat antwoord niet paraat. Hij zal daarop in een brief terugkomen.

De heer I□ik (PvdA) vraagt wanneer de commissie de brief mag verwachten.

Wethouder Geldof probeert die nog voor het eind van het jaar te sturen.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.45 uur.

Toezeggingen commissie Stad en Ruimte 3 december 2015 (avond)

Wethouder Geldof

- De wethouder zegt toe, met betrekking tot agendapunt 20, commissiebrief Scenario's bomen Europaweg, de evaluatie van het Bomenbeleid voor de zomer 2016 aan de commissie voor te leggen.
- De wethouder zegt toe, met betrekking tot agendapunt 20, commissiebrief Scenario's bomen Europaweg, de Digitale bomenkaart te actualiseren.

Wethouder Kreijkamp

- De wethouder zegt toe, met betrekking tot agendapunt 21, commissiebrief Voortgang Motie Sluit dossier Galgenwaard, in de subcommissie Financiën het centraliseren van het financieel beheer te bespreken.